

ชีวประวัติทั่วไปของปลาทุแฆก

ปลาทุแฆก เป็นปลาทะเลที่จัดอยู่ในพวกปลากระดูกแข็งชนิดหนึ่ง ปลาทุแฆก ชนิด (Decapterus maruadsi) นี้ ชาวประมงไทยบางคนเรียกปลาทุแฆกครีบขาว คนจีน แต่จัดเรียกเตี่ยวเก็ง และในภาษาอังกฤษเรียก round scad

Day (1958) และ FAO (1974) ได้จำแนกปลาทุแฆก Decapterus maruadsi ตามอนุกรมวิธานสาขาสัตว์ ดังต่อไปนี้

Class Pisces

Sub-class Teleostei

Order Acanthopterygi

Family Carangidae

Genus Decapterus

Species maruadsi

Tiew และคณะ (1970) และ Ronquillo (1974) รายงานว่า ในน่านน้ำฟิลิปปินส์ มีปลาทุแฆกชนิด Decapterus macrosoma (ซึ่งมีชื่อพ้องว่า D. lajang) และ D. russelli แพร่กระจายโดยทั่วไปอย่างชุกชุมและมีชนิด D. kurroides ซึ่งพบน้อยมาก

Chong (1973) รายงานว่า บริเวณน่านน้ำมาเลเซีย ปลาทุแฆกชนิด D. russelli มีปริมาณการจับสูงกว่าปลาทุแฆกชนิด D. macrosoma

สำหรับในอ่าวไทย Sukhavisidh (1977a) ได้พบว่า ปลาทุแฆกที่จัดอยู่ในสกุล Decapterus มีอยู่อย่างน้อย 3 ชนิด ชนิดที่พบบ่อยที่สุด คือ D. maruadsi และชนิดที่พบบรองลงมาคือ D. lajang และชนิดที่พบน้อยมากหรือแทบจะไม่ค่อยพบเลย คือ D. kurroides

Fischer และ Whitehead (1974) ได้จัดพิมพ์รายละเอียดลักษณะของปลาหูฉลามชนิด D. maruadsi และ D. lajang ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้
ปลาหูฉลาม D. maruadsi (รูปที่ 1)

ลักษณะ ลำตัวยาวคล้ายรูปกระสวยแบนข้างเล็กน้อยเป็นปลาที่อยู่ในครอบครัวปลาฉลาม (Carangidae) ความยาวของลำตัวประมาณ 3.7 - 4.0 เท่าของความกว้าง ปลาหูฉลามกรไกรบนยื่นถึงแนวขอบหน้าของตา มีสันละเอียดเป็นแนวเดียวทั้งบนขากรรไกรบนและเพดานปากและที่กระดูกเพดานกลางปาก ครีบหลังอันแรกมีก้านครีบแข็ง 8 อัน ส่วนครีบหลังอันที่สองมีก้านครีบอ่อน 32 - 33 ก้าน ถัดจากทั้งครีบหลังและครีบทวารมีครีบฝอย 1 ครีบ ครีบทวารอันแรกมีก้านแข็ง 2 อัน และตามด้วยครีบทวารอันที่สองมีก้านครีบแข็ง 1 อันกับครีบอ่อน 28 - 29 ก้าน เส้นข้างตัวโค้งมากในตอนหน้า ตอนปลายใกล้โคนหาง มีเกล็ดสันหนามประมาณ 31 - 39 อัน อยู่เริ่มจากก้านครีบหลังอันที่ 11 - 14 สีสัน ลำตัวมีสีน้ำตาลเงินอมเขียว ก้านทองเป็นสีเงิน ริมขอบครีบหลังมีสีขาว ครีบอื่น ๆ มีสีขาวใสหรืออมเหลืองและมีจุดสีดำที่ขอบผาครอบเหงือกตอนบน

ปลาหูฉลาม (D. lajang)

ลักษณะ ลำตัวเรียวกว่า และหนาทำให้ดูเหมือนรูปตัวค้อนข้างกลม ความยาวของลำตัวประมาณ 5 - 6 เท่าของความกว้างลำตัว ครีบหลังอันแรกมีก้านแข็ง 8 อันตามด้วยครีบหลังอันที่สอง ซึ่งมีก้านครีบอ่อน 32 - 36 ก้าน มีครีบฝอย 1 ครีบ อยู่หลังครีบหลัง และครีบทวารโคนหางมีเกล็ดสันหนามจำนวน 24 - 30 อัน

สี ก้านหลังสีน้ำตาลเงินแกมเขียว ทองสีขาวเงินครีบสีขาวใส

การวางไข่

Clullasorn & Yusuksawad (1977) ได้รายงานว่าพ่อแม่พันธุ์ปลาหูฉลาม (D. maruadsi) มีขนาดโตพอที่จะสืบขยายพันธุ์ได้ดี ความยาวเหยียดหางประมาณระหว่าง 16.2 - 27.6 ซม. และมีค่าเฉลี่ยความยาวเหยียดหางประมาณ 20.7 ซม. ผลการศึกษาฤดูวางไข่จากดัชนีของอวัยวะเพศ (Gonad Index) ว่าปลาหูฉลาม มีฤดูวางไข่ในช่วงยาวระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนสิงหาคม แต่จะมีช่วงการวางไข่สูงสุด 2 ช่วง ช่วงแรกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม และช่วงที่สองระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือน

สิงหาคม สำหรับแหล่งวางไข่ของปลาหูแหก ได้ประมาณว่าจะวางไข่ทั้ง 2 ครั้ง คือ บริเวณชายฝั่งตะวันออกและตะวันตกของอ่าวไทย และได้ประเมินความคดของไข่ โดยทำการศึกษาจากปลาหูแหก ที่มีความยาวเหยียดหางระหว่าง 18.5 - 23.2 ซม. ว่ามีประมาณระหว่าง 70,000 ถึง 260,000 ฟอง และมีจำนวนเฉลี่ยเท่ากับ 135,000 ฟอง

สำหรับอัตราส่วนเพศ Chullasorn & Yusuksawad (1977) รายงานเพิ่มเติมว่าอัตราส่วนระหว่างเพศผู้และเพศเมียของปลาหูแหก ที่จับได้ในอ่าวไทยในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2519 จากการทำการศึกษาจากปลาหูแหก จำนวน 7,959 ตัว พบว่า อัตราส่วนเพศผู้กับเพศเมียเป็น 1 ต่อ 1.2

อาหารและการกินอาหาร

Chullasorn & Yusuksawad (1977) รายงานว่า ยังไม่ได้ทำการศึกษาเรื่องอาหารและการกินอาหารของปลาหูแหกให้ละเอียดแน่ชัดลงไป ผลการศึกษาเบื้องต้นแสดงว่า องค์ประกอบชนิดของอาหารที่พบในกระเพาะปลาหูแหก ประกอบด้วย Mysids, Copepods, ปลาที่มีขนาดเล็กและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่มีขนาดเล็ก และสรุปว่า ปลาหูแหกเป็นปลาที่กินสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณผิวน้ำไกลชายฝั่ง (Pelagic-neretic carnivorous animal)

การแพร่กระจาย

Fischer และ Whitehead (1974) ได้รายงานว่ ปลาหูแหก D. maruadsi มีการแพร่กระจายทั่วบริเวณไกลชายฝั่งนับตั้งแต่ อินเดียนจนถึง จีน และญี่ปุ่น